

هو العليم

**آموزش مفاهيم مرتبط با جنسيت به کودکان
(از تولد تا دوازده سالگی)**

گردآورنده:

مليحه تقوی

زمستان ۱۴۰۰

سرشناسنامه: ملیحه تقوی
عنوان و نام پدیدآور: آموزش مفاهیم مرتبط با جنسیت به کودکان (از تولد تا دوازده سالگی) / گردآوری: ملیحه تقوی
مشخصات نشر: تهران، انتشارات یاسما، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری: ۱۲۰ ص، قطع رقی
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۹۸۴-۸-۸
عنوان اصلی: آموزش مفاهیم مرتبط با جنسیت به کودکان (از تولد تا دوازده سالگی)
یادداشت: فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا
موضوع: راهنمای آموزشی
شناسه افزوده: ملیحه تقوی ۱۳۶۵- گردآورنده
رده‌بندی کنگره: HQ ۵۷
رده‌بندی دیویی: ۶۴۹/۶۵
شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۷۲۷۴۷

ناشر: یاسما (وابسته به مرکز مشاوره یاسان)

آموزش مفاهیم مرتبط با جنسیت به کودکان (از تولد تا دوازده سالگی)

گردآورنده: ملیحه تقوی

ناظر و مدیر تولید: آزاده جباری

چاپ اول: ۱۴۰۰، ۵۰۰ نسخه

طراحی گرافیک: آرمیتا گودرزی پور

ویراستار: فریبا ولی‌نژاد نواشنق

چاپ و صحافی: تابستان ارس

قیمت: ۶۳۰,۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر برای انتشارات یاسما محفوظ است. هرگونه اقتباس از این اثر

منوط به دریافت اجازه کتبی از ناشر است.

نشانی: تهران، سعادت آباد، بعد از بلوار دریا، خیابان سعدی، کوچه صفا، پلاک ۷، طبقه ۳

تلفن: ۰۲۱-۲۶۷۶۳۶۹۹

پست الکترونیکی: publications@yasanclinic.ir

فهرست

۱۳.....	مقدمه.....
۱۵.....	تربیت جنسی چیست؟.....
۱۶.....	رشد کودکان چه مراحل را شامل می شود؟.....
۱۶.....	تولد تا دوسالگی.....
۱۷.....	دو تا سه سالگی.....
۱۸.....	چهار سالگی.....
۱۸.....	پنج سالگی.....
۱۹.....	شش سالگی.....
۲۰.....	هفت سالگی.....
۲۱.....	هشت سالگی.....
۲۱.....	نه سالگی.....
۲۲.....	ده سالگی.....
۲۲.....	یازده سالگی.....
۲۳.....	دوازده سالگی.....
۲۴.....	هویت جنسی چگونه شکل می گیرد؟.....
۲۵.....	نشانه های معمول رفتارهای جنسی کدام اند؟.....
۲۵.....	زیر سه سالگی.....
۲۵.....	دو تا شش سالگی.....
۲۶.....	شش تا نه سالگی.....

- ده تا دوازده سالگی ۲۷
- نشانه‌های غیرمعمول رفتار جنسی ۲۷
- در کودکان پیش دبستانی ۲۷
- در کودکان دبستانی ۲۸
- چگونه به سؤال‌های کودکان به شیوه‌ای صحیح پاسخ دهید؟ ۲۸
- به چه شیوه‌ای صحبت در مورد مسائل جنسی را آغاز کنید؟ ۲۹
- واکنش مناسب در برابر عدم آمادگی در برابر سؤال‌های کودک چیست؟ ۳۰
- توضیح کافی در پاسخ به سؤال‌های جنسی کودک به چه معناست؟ ۳۱
- چه موقعیت‌هایی برای آموزش مناسب هستند؟ ۳۳
- آموزش دختر و پسر بودن ۳۷
- اندام تناسلی را چه بنامید؟ ۳۸
- فرایند تولید مثل را برای کودکان در سنین پیش از دبستان چگونه توضیح دهید؟ ۳۹
- فرایند تولید مثل و رابطه جنسی را برای کودکان در سنین دبستان چگونه توضیح دهید؟ ۴۹
- چگونه با توجه به سن کودک فرایند تولد را توضیح دهید؟ ۵۰
- در پاسخ به این پرسش که «آیا زایمان درد دارد» چه بگویید؟ ۵۴
- خودارضایی چیست؟ ۵۴
- برخورد مناسب در برابر خودارضایی کودک چگونه است؟ ۵۶
- در مواجهه با خودارضایی کودک به چه نکاتی باید توجه کنند؟ ۵۷
- کنجکاوی جنسی به چه صورت خود را نشان می‌دهد؟ ۵۹
- نگرانی درباره کنجکاوی‌های جنسی چه زمانی جایز است؟ ۶۰
- نگرانی درباره کنجکاوی‌های جنسی زمانی جایز است که ۶۰
- بلوغ چیست؟ ۶۱
- مرحله پیش از بلوغ ۶۲
- مرحله بلوغ ۶۲
- مرحله پس از بلوغ ۶۳
- دوران بلوغ در دخترها یا چه تغییراتی همراه است؟ ۶۳

۶۳.....	جوش
۶۳.....	رشد سینه
۶۴.....	تغییر فرم بدن
۶۴.....	تغییرات احساسی
۶۴.....	تغییر بوی بدن
۶۵.....	رشد موهای زاید
۶۵.....	دخترها و موی پا
۶۷.....	عادت ماهانه
۷۰.....	پریود را برای پسرها چگونه توضیح دهید؟
۷۲.....	راه‌های کاهش درد
۷۳.....	دوران بلوغ در پسرها با چه تغییراتی همراه است؟
۷۳.....	جوش
۷۳.....	تغییر صدا
۷۳.....	رشد موهای صورت و بدن
۷۴.....	تغییرات احساسی
۷۴.....	تغییر بوی بدن
۷۵.....	تغییر فرم بدن
۷۵.....	اندام تناسلی
۷۵.....	نعوظ
۷۶.....	رژیم غذایی (احتلام)
۷۶.....	دربارۀ بیماری‌های جنسی چگونه صحبت کنید؟
۷۷.....	از راه انتقال خون و فرآورده‌های خونی
۷۸.....	نکاتی که نوجوانان باید دربارۀ بیماری‌های جنسی بدانند
۷۸.....	راه‌های پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های مقاربتی چیست؟
۷۹.....	سوءاستفاده جنسی چیست؟
۸۰.....	انواع سوءاستفاده جنسی کدام‌اند؟
۸۰.....	۱. خشونت جنسی

۲. آزار جنسی ۸۰
 ۳. تعرض جنسی ۸۰
 ۴. تجاوز ۸۱
 - سوءاستفاده جنسی در کودکان چه نشانه‌هایی را در بر می‌گیرد؟ ۸۱
 - نشانه‌های غیرقابل انکار سوءاستفاده جنسی در کودکان ۸۱
 - ویژگی‌های کودکانی که مستعد سوءاستفاده جنسی هستند ۸۲
 - علامت‌های نشان‌دهنده سوءاستفاده احتمالی یک بزرگسال از کودک چیست؟ ۸۵
 - سوءاستفاده آنلاین چیست؟ ۸۶
 - انواع سوءاستفاده آنلاین کدام است؟ ۸۷
 ۱. زورگویی آنلاین یا سایبری ۸۷
 ۲. اغفال آنلاین ۸۸
 - سوءاستفاده جنسی آنلاین از کودک چگونه است؟ ۸۹
 - نشانه‌ها و تأثیرات سوءاستفاده آنلاین چیست؟ ۹۰
 - سکستینگ چیست؟ ۹۱
 - چرا سکستینگ مشکل‌آفرین است؟ ۹۲
 - به چه دلایلی نوجوانان به سکستینگ روی می‌آورند؟ ۹۲
 - نکات مهم در رابطه با سکستینگ ۹۳
 - وظیفه والدین در برابر سکستینگ چیست؟ ۹۵
 - چگونه از کودکان در برابر سوءاستفاده جنسی محافظت کنید؟ ۹۷
 ۱. نام دقیق اعضای بدن را به آن‌ها بیاموزید ۹۷
- این موضوع را می‌توانید با نام بردن اعضای بدن انسان و کارکرد آن‌ها آغاز کنید. نکته قابل‌توجه درباره شروع مطلب یا سایر اعضای بدن این است که فراموش نکنید شما معلم علوم یا فیزیولوژی نیستید و قرار نیست که به جزئیات فیزیولوژی بدن بپردازید. شما از این مطلب به‌عنوان مقدمه و آماده‌سازی برای رسیدن به این اهداف استفاده می‌کنید: ۹۷
۲. مفهوم خصوصی بودن را به کودکان آموزش دهید. ۹۹
 - قوانین موجود در مورد اندام خصوصی: ۱۰۰

- قانون اول: ۱۰۰
- قانون دوم: ۱۰۰
- قانون سوم: ۱۰۰
۳. تفاوت بین لمس خوب و لمس بد را به او آموزش دهید. ۱۰۱
۴. تفاوت بین راز خوب و راز بد را به کودکان آموزش دهید. ۱۰۱
۵. با کودک خود تعامل و رابطه مثبت داشته باشید. ۱۰۲
۶. احساسات گوناگون را به کودک خود آموزش دهید. ۱۰۲
۷. عکس العمل سه مرحله‌ای را به کودک آموزش دهید. ۱۰۳
۸. مهارت «نه گفتن» را جدی بگیرید. ۱۰۴
۹. یک قاب عکس محافظتی درست کنید. ۱۰۹
۱۰. نرم افزارهای ایمنی نصب کنید. ۱۱۰
۱۱. از فیلترها استفاده کنید. ۱۱۰
۱۲. موبیتور کنید. ۱۱۰
۱۳. با کودک و نوجوان درمورد ساعت‌هایی که می‌تواند آنلاین باشد صحبت کنید. ۱۱۱
۱۴. اپلیکیشن‌هایی را که مناسب سن آن‌ها نیستند حذف کنید. ۱۱۱
۱۵. درمورد سایت‌ها و اپلیکیشن‌هایی که کودکان و نوجوانان می‌توانند از آن‌ها استفاده کنند با آن‌ها صحبت کنید و با همراهی خودشان یک فهرست از آن‌ها تهیه کنید. ۱۱۱
۱۶. نحوهٔ بلاک کردن یا رپورت کردن یک محتوا یا شخص را به کودک و نوجوانان بیاموزید. ۱۱۱
۱۷. منابع: ۱۱۳
۱۸. مؤخره انجمن روان‌شناسی بالینی کودک و نوجوان ۱۱۷

مقدمه

دسترسی به اطلاعات، رشد بسیار پرشتابی در عصر حاضر داشته است. وجود موتورهای جست‌وجوگر متعدد و شبکه‌های اجتماعی متنوع، سیلی از اطلاعات را به‌سوی کاربران سرازیر کرده است. این دسترسی از یک سو انجام کارها را سرعت بخشیده و از سوی دیگر امکان گزینش اطلاعات مناسب را سخت‌تر کرده است. کودکان و نوجوانان سرمایه‌های ارزنده هر جامعه‌ای به حساب می‌آیند و محافظت از آن‌ها در برابر این حجم از اطلاعات درهم، بسیار ضروری است. از آنجاکه خانواده مهم‌ترین نقش را در حفاظت از فرزندان بر عهده دارد، مدیریت این اطلاعات و دادن آگاهی‌های لازم به فرزندان بر عهده این جامعه کوچک و پراهمیت قرار دارد. تربیت جنسی در کنار سایر موضوعات تربیتی نقش پررنگی در رشد و پرورش کودکان و نوجوانان ایفا می‌کند. تناسب این آموزش‌ها با سن، فرهنگ و توانمندی‌های ذهنی کودکان و نوجوانان از اهمیت بسزایی برخوردار است و تنها راه پاسخ‌گویی مناسب به مسائل جنسی کودکان و نوجوانان و زدودن ابهام‌های ذهنی آن‌ها، بالا بردن آگاهی والدین و مراقبان است. امید است که مهر

والدین و مراقبان در کنار آموزش‌های مناسب، روشنگر راه آن‌ها در تربیت هرچه بهتر فرزندان این مرزوبوم باشد.

www.ketab.ir